

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ontwerpbesluit van
, houdende wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met een
nieuwe opzet van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake risico's
zware ongevallen met gevaarlijke stoffen

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van
, nr. ;

Gelet op de artikelen 6, eerste en derde lid, 16, eerste, tweede, derde, zevende, tiende
en elfde lid, 28a, eerste en zevende lid, 28b, 33, tweede lid, 34, vierde tot en met
zevende en negende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van
, nr.

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel I

Het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

Hoofdstuk 2, Afdeling 2, komt te luiden:

**Afdeling 2. Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie ter
voorkoming en beperking van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen**

Artikel 2.2. Definities

In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. aanwezigheid van gevaarlijke stoffen: de werkelijke of verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in het bedrijf of de inrichting of van gevaarlijke stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden voorzien dat deze kunnen ontstaan bij verlies van controle over de processen, met inbegrip van opslagactiviteiten, in installaties in het bedrijf of de inrichting, in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de drempelwaarden, opgenomen in de lijst, vastgesteld bij ministeriele regeling, in voorkomend geval met gebruikmaking van de in die lijst vermelde sommatieregel;
- b. gevaarlijke stoffen: de stoffen en oplossingen of mengsels bestaande uit twee of meer stoffen, opgenomen in de onder a bedoelde lijst;
- c. installatie: de technische eenheid binnen een bedrijf of inrichting waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, gebruikt, verwerkt of opgeslagen;
- d. zwaar ongeval: gebeurtenis als gevolg van ongecontroleerde ontwikkelingen tijdens de bedrijfsuitoefening in een bedrijf of inrichting, waardoor onmiddellijk of na verloop van tijd ernstig gevaar voor de veiligheid of gezondheid van werknemers ontstaat en waarbij één of meer gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

Artikel 2.3. Toepasselijkheid algemeen

1. Deze afdeling is, met inachtneming van het tweede en derde lid en de artikelen 2.4 en 2.5h, derde lid, van toepassing bij de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in bedrijven en inrichtingen, in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de hoeveelheden, opgenomen in de lijst, bedoeld in artikel 2.2, onder a.
2. Deze afdeling is van overeenkomstige toepassing bij de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen op arbeidsplaatsen gelegen in de nabijheid van het bedrijf of de inrichting waarvoor de werkgever verantwoordelijk is.
3. Deze afdeling is niet van toepassing op:
 - a. vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor, over binnenwateren, over zee of door de lucht en rechtstreeks aan dit vervoer gerelateerde tijdelijke opslag, tenzij deze activiteiten onderdeel zijn van het bedrijf of de inrichting dan wel dat het gaat om onderdelen van hoofdspoorwegen die krachtens artikel 30 van het Besluit spoorverkeer zijn aangewezen als spoorwegemplacements, en waar gerangeerd wordt met gevaarlijke stoffen, of bedrijven of inrichtingen waar containers van en op schepen worden geplaatst en waar uitwisseling plaatsvindt tussen een of meer vervoersmodaliteiten;
 - b. arbeid verricht in de ondergrondse winningsindustrie en de winningsindustrie die delfstoffen wint met behulp van boringen; of
 - c. offshore ondergrondse gasopslag, waaronder begrepen specifieke opslaglocaties en locaties waar eveneens aan exploratie en exploitatie van delfstoffen wordt gedaan.

Artikel 2.4. Toepasselijkheid op Brzo-inrichtingen

1. Deze afdeling is mede van toepassing op inrichtingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015¹, voor zover het betreft de gevaarlijke stoffen, opgenomen in de lijst, bedoeld in artikel 2.2, onder a.
2. Een hogedrempelinrichting als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015, wordt vermoed te voldoen aan de artikelen 2.5, 2.5a, 2.5b, 2.5c, eerste lid, aanhef en onder b en c, en tweede lid, en 2.5d.
3. Een lagedrempelinrichting als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen 2015, wordt vermoed te voldoen aan de artikelen 2.5, eerste lid, tweede lid onder a, derde lid, vierde lid en zesde lid, voor zover het gaat om het beleid, 2.5a, 2.5c, eerste lid, aanhef en onder a, b, voor zover het gaat om de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, en c, voor zover het gaat om de getroffen maatregelen, en 2.5d, eerste lid, aanhef en onder a, b, d en f.

Artikel 2.5. Aanvullende voorschriften betreffende beleid inzake beheersing risico's van zware ongevallen en risico-inventarisatie en -evaluatie

1. De werkgever legt de algemene doelstellingen en beginselen van het beleid inzake de beheersing van de risico's van zware ongevallen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de wet, schriftelijk vast. Het beleid bevat tevens de verbintenis om de beheersing van de risico's van zware ongevallen continu te verbeteren en hoge beschermingsniveaus te waarborgen.
2. Bij het voeren van het beleid, bedoeld in het eerste lid, en in aanvulling op de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de wet, worden:
 - a. de gevaren en risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen systematisch geïdentificeerd en geëvalueerd aan de hand van daartoe door de werkgever schriftelijk vastgelegde procedures, zowel bij normale werking als bij abnormale werking van de installatie of het industrieel chemisch proces. Hierbij wordt tevens rekening gehouden

¹ De verwijzingen naar het Brzo 2015 (en Rrzo) in dit besluit en de nota van toelichting worden aangepast aan de terminologie van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde besluiten, zodra duidelijk het helemaal is wanneer het onderhavige besluit en de op de Omgevingswet gebaseerde besluiten inwerking treden.

met de aanwezigheid van andere stoffen die in een specifieke situatie bij kunnen dragen aan het risico van een zwaar ongeval; en

b. de scenario's voor mogelijke zware ongevallen schriftelijk vastgelegd. Bij de keuze van de scenario's wordt rekening gehouden met alle gevaren van en voor de installatie en van de betrokken gevaarlijke stoffen.

3. De werkgever treft alle maatregelen die noodzakelijk zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers te beperken en legt deze maatregelen ook schriftelijk vast.

4. De werkgever kan te allen tijde aantonen aan de toezichthouder dat hij alle noodzakelijke maatregelen heeft getroffen.

5. Uit de scenario's, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder b, blijkt dat de gevaren en risico's van zware ongevallen op adequate wijze worden beheerst met het complete stelsel van getroffen technische en organisatorische maatregelen.

6. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het beleid, bedoeld in het eerste lid, de procedures, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder a, en de beschrijving van scenario's, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder b, en vijfde lid.

Artikel 2.5a. Nadere voorschriften betreffende veiligheidsbeheerssysteem

1. Voor het uitvoeren van het beleid, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, is een veiligheidsbeheerssysteem aanwezig. In dit systeem is dat gedeelte van het algemene beheerssysteem opgenomen waaronder de organisatorische structuur, verantwoordelijkheden, gebruiken, procedures, procedés en hulpmiddelen die het mogelijk maken het beleid, bedoeld in de eerste zin, vast te stellen en uit te voeren.

2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het veiligheidsbeheerssysteem.

Artikel 2.5b. Intern noodplan

1. Ten behoeve van de planning voor noodsituaties en de externe communicatie ter zake wanneer zich een zwaar ongeval voordoet, wordt door de werkgever een intern noodplan opgesteld en schriftelijk vastgelegd, dat wordt gebaseerd op de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, de getroffen maatregelen, bedoeld in artikel 2.5, derde lid, en het veiligheidsbeheerssysteem, bedoeld in artikel 2.5a.

2. Bij het opstellen of wijzigen van het intern noodplan wordt, bij het ontbreken van een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, overleg gevoerd met de belanghebbende werknemers. Over het intern noodplan en de wijziging daarvan wordt tevens overleg gevoerd met de werknemers van andere werkgevers, die op basis van een langlopende overeenkomst tot opdracht of aanneming van werk mede in het bedrijf of de inrichting werkzaam zijn.

3. Het intern noodplan wordt zo vaak als nodig en tenminste eenmaal per drie jaar beproefd, geëvalueerd en indien nodig gewijzigd. Daarbij houdt de werkgever rekening met in de het bedrijf of de inrichting toegepaste werk- en productiemethoden en de bij de externe hulpverleningsorganisaties, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel e, van de wet, aangebrachte veranderingen van technische of organisatorische aard en veranderingen in het veiligheidsinzicht die voor de risico's van een zwaar ongeval belangrijke gevolgen kunnen hebben. De resultaten van de beproefing en evaluatie worden schriftelijk vastgelegd door de werkgever.

4. De werkgever zorgt ervoor dat de werknemers, de bedrijfshulpverleners, bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de wet, de externe hulpverleningsorganisaties, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel e, van de wet, de deskundigen en arbodiensten, bedoeld in de artikelen 13, 14 en 14a van de wet, alsmede de werknemers van andere werkgevers, de zelfstandigen en werkgevers die de arbeid zelf verrichten, bedoeld in artikel 16, zevende lid, van de wet, die mede in het bedrijf of de inrichting werkzaam zijn, desgewenst kennis kunnen nemen van het intern noodplan.

5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de gegevens die in het intern noodplan worden opgenomen, en de beproeving en evaluatie van het intern noodplan.

Artikel 2.5c. Wijzigingen en periodieke evaluatie

1. In geval van wijziging van een installatie, de opzet of organisatie van het bedrijf of de inrichting, een proces dan wel de aard of fysische vorm van of de hoeveelheden gevaarlijke stoffen, die belangrijke gevolgen kan hebben voor de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen, werkt de werkgever, indien hij dat niet reeds ter voldoening aan voorschriften bij of krachtens dit besluit heeft gedaan, zo nodig bij:

- a. het beleid, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, en het veiligheidsbeheerssysteem, bedoeld in artikel 2.5a;
- b. de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, aanhef en onder a, en de beschrijving, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, aanhef en onder b;
- c. de getroffen maatregelen, bedoeld in artikel 2.5, derde lid, en het intern noodplan, bedoeld in artikel 2.5b, eerste lid.

2. Onverminderd het eerste lid, wordt de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, aanhef en onder a, zo vaak als nodig en tenminste eenmaal per vijf jaar geëvalueerd.

Artikel 2.5d. Deskundige bijstand

1. In aanvulling op artikel 14, eerste lid, van de wet laat de werkgever zich bij de volgende taken bijstaan door een deskundige als bedoeld in artikel 2.7:

- a. het opstellen en schriftelijk vastleggen van het beleid, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid;
- b. het opstellen en schriftelijk vastleggen van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, aanhef en onder a, waaronder begrepen het toetsen ervan;
- c. het opstellen en schriftelijk vastleggen van de beschrijving, bedoeld in artikel 2.5, tweede lid, aanhef en onder b;
- d. het opstellen en implementeren van het veiligheidsbeheerssysteem, bedoeld in artikel 2.5a;
- e. het opstellen en schriftelijk vastleggen van het intern noodplan, bedoeld in artikel 2.5b, eerste lid, waaronder begrepen het toetsen ervan; en
- f. het doorvoeren van de wijzigingen, bedoeld in artikel 2.5c, waaronder begrepen, voor zover van toepassing, het toetsen ervan.

2. Onder de bijstand bij de taken, bedoeld in het eerste lid, wordt mede begrepen het adviseren over de uitvoering ervan.

Artikel 2.5e. In het bedrijf of inrichting werkzame andere werkgevers en zelfstandigen

De werkgever, die het bedrijf of inrichting, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, of 2.4, eerste lid, exploiteert, de werkgever, niet zijnde werkgever die het bedrijf of inrichting, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, of 2.4, eerste lid, exploiteert, wiens werknemers in het bedrijf of de inrichting werkzaam zijn, en de in het bedrijf of de inrichting werkzame zelfstandige en werkgever die de arbeid zelf verricht, geven onverminderd hun eigen verantwoordelijkheid gezamenlijk en in overleg uitvoering aan het bepaalde bij of krachtens deze afdeling met betrekking tot de bescherming van de veiligheid en gezondheid van de in het bedrijf of de inrichting werkzame werknemers, zelfstandige en werkgever die de arbeid zelf verricht.

Artikel 2.5f. Naburige bedrijven of inrichtingen

1. Indien een zwaar ongeval gevolgen kan hebben voor de veiligheid of gezondheid van werknemers in naburige bedrijven of inrichtingen, verstrekt de werkgever uit eigen beweging aan de betreffende bedrijven of inrichtingen op passende wijze algemene

gegevens die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het risico voor de veiligheid of gezondheid van de werknemers in het naburige bedrijf of inrichting.

2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het eerste lid.

Artikel 2.5g. Bedrijven of inrichtingen op bedrijventerrein

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder bedrijventerrein: een ruimtelijk aaneengesloten of functioneel verbonden terrein dat bestemd en geschikt is voor gebruik door vestigingen ten behoeve van handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie.

2. Indien zich meer bedrijven of inrichtingen, waarop deze afdeling van toepassing is, op hetzelfde bedrijventerrein bevinden, wisselen de daarvoor verantwoordelijke werkgevers gegevens uit die noodzakelijk zijn om rekening te kunnen houden met de aard en omvang van het risico van een zwaar ongeval, ten behoeve van het beleid voor zware ongevallen, het veiligheidsbeheerssysteem en het intern noodplan.

3. De werkgevers, bedoeld in het tweede lid, werken samen met het oog op de voorlichting aan naburige bedrijven en inrichtingen, indien zij dat niet reeds ter voldoening aan artikel 2.5f doen, en het publiek.

4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het tweede en derde lid.

Artikel 2.5h. Melding aan toezichthouder algemeen

1. De werkgever, op wiens bedrijf of inrichting deze afdeling van toepassing is, verstrekt de toezichthouder zo spoedig mogelijk de volgende gegevens:

a. de statutaire naam, het door de Kamer van Koophandel toegekende uniek nummer en vestigingsnummer aan een onderneming of maatschappelijke activiteit in het handelsregister, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet en het volledige adres van de werkgever en, indien deze anders zijn, de naam en het adres van het bedrijf of de inrichting waarop de afdeling van toepassing is;

b. de naam en functie van de met de feitelijke leiding van het bedrijf of de inrichting belaste persoon;

c. de naam en het adres van deskundige die medewerking verleent bij de taken, bedoeld in artikel 2.5d, eerste lid;

d. de installatie of installaties en de locatie waar deze zich bevindt of bevinden;

e. de informatie die nodig is om de gevaarlijke stoffen die in het bedrijf of de inrichting aanwezig zijn of kunnen zijn, te kunnen indelen overeenkomstig EG-Verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels;

f. een lijst met de hoeveelheden, aard en fysische vorm van de gevaarlijke stoffen die in zijn bedrijf of inrichting voorkomen en die zijn vermeld op de lijst, bedoeld in artikel 2.2, onder a;

g. de activiteiten die in het bedrijf of de inrichting worden uitgeoefend; en

h. informatie over de onmiddellijke omgeving van het bedrijf of de inrichting en de factoren die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken.

2. De werkgever doet zo spoedig mogelijk een nieuwe melding als bedoeld in het eerste lid:

a. in geval van wijziging van een gegeven, genoemd in het eerste lid;

b. indien in het bedrijf of de inrichting of een onderdeel daarvan of in de werking van het bedrijf of de inrichting of een onderdeel daarvan een verandering van technische of organisatorische aard wordt aangebracht die voor de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen belangrijke gevolgen kan hebben;

c. indien hij van oordeel is dat deze afdeling niet meer van toepassing is op het bedrijf of de inrichting; of

d. in geval van definitieve sluiting van het bedrijf of de inrichting of de ontmanteling ervan.

3. In geval van een melding als bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder c of d, blijft deze afdeling nog dertig dagen na de dag van ontvangst van de melding door de toezichthouder van toepassing op het bedrijf of de inrichting.

Artikel 2.5i. Melding zware ongevallen

De werkgever verstrekt de toezichthouder direct na een zwaar ongeval de volgende gegevens:

- a. datum, tijd, plaats en omstandigheden van het zware ongeval;
 - b. de daarbij betrokken gevaarlijke stoffen en de hoeveelheid daarvan;
 - c. de gevolgen van het zware ongeval voor de werknemers, die zich op korte en langere termijn kunnen voordoen;
 - d. de ter bescherming van de werknemers getroffen en voorgenomen noodmaatregelen en maatregelen;
 - e. de ter bescherming van de werknemers getroffen en voorgenomen maatregelen om herhaling van het zware ongeval te voorkomen; en
 - f. het bedrag van de materiële schade binnen het bedrijf of de inrichting.
2. Indien uit nader onderzoek gegevens naar voren komen die afwijken van de ingevolge het eerste lid gemelde gegevens, en die wijziging kunnen brengen in de getrokken conclusies, verstrekt de werkgever die gegevens zo spoedig mogelijk aanvullend.
3. Bij ministeriele regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 2.5j. Exploitatieverbod

Het bedrijf, de inrichting of het deel daarvan waarop deze afdeling van toepassing is of is aangewezen krachtens artikel 6, tweede lid, van de wet, wordt niet in werking gebracht of gehouden en de verandering, bedoeld in artikel 2.5c, eerste lid, aanhef, wordt niet doorgevoerd, alvorens is voldaan aan de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 2.5, 2.5a, 2.5b, 2.5c 2.5h en 2.5i.

B

Artikel 9.5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid worden de onderdelen b tot en met g verletterd tot de onderdelen c tot en met h.
2. In het eerste lid wordt een onderdeel ingevoegd luidende:
b. van hoofdstuk 2: artikel 2.5e;
3. In het tweede lid wordt "inrichting" vervangen door "bedrijf of inrichting".

C

De titel van Hoofdstuk 9, afdeling 2, komt te luiden:

Afdeling 2 Strafbare feiten en overtredingen algemeen

D

In artikel 9.9a, eerste lid, vervalt "2.5a, eerste en tweede lid, 2.5b, eerste tot en met vierde lid, 2.5c, eerste, derde en vierde lid, 2.5d, 2.5e, eerste lid, 2.5f, 2.5g, eerste en tweede lid, 2.5h,".

E

Na artikel 9.9b wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

Afdeling 2a. Strafbare feiten en overtredingen aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie

§ 1. Strafbare feiten

Artikel 9.9c. Strafbare feiten aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie

1. Als strafbaar feit wordt aangemerkt de handeling of het nalaten in strijd met het de voorschriften, opgenomen in de artikelen 2.5 tot en met 2.5j en de op grond van die artikelen vastgestelde ministeriele regeling, voor zover en op de wijze als bij die regeling is bepaald.
2. Voor zover van de artikelen, bedoeld in het eerste lid, vrijstelling of ontheffing onder voorschriften is verleend, wordt de handeling of het nalaten in strijd met die voorschriften mede aangemerkt als een strafbaar feit.

§ 2. Overtredingen

Artikel 9.9d. Overtredingen aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie

1. Als overtreding ter zake waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, wordt aangemerkt de handeling of het nalaten in strijd met de voorschriften, opgenomen in de artikelen, bedoeld in artikel 9.9c, eerste lid, met uitzondering van artikel 2.5j, en de op grond van die artikelen vastgestelde ministeriele regeling, voor zover en op de wijze als bij die regeling is bepaald.
2. Voor zover van de artikelen, bedoeld in het eerste lid, vrijstelling of ontheffing onder voorschriften is verleend, wordt de handeling of het nalaten in strijd met die voorschriften mede aangemerkt als overtreding.

F

In artikel 9.10 wordt "artikel 9.9b, eerste lid," vervangen door "de artikelen, 9.9b, eerste lid, en 9.9c, eerste lid".

Artikel II

1. De artikelen 2.5, eerste, tweede, vijfde en zesde lid, 2.5a, 2.5b, 2.5c, eerste lid, aanhef en onder a en b, en tweede lid, zijn tot en met 30 juni 2023 niet van toepassing op:
 - a. een bedrijf of een inrichting waarop op 30 juni 2022 hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit niet van toepassing was en waarop hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit met ingang van 1 juli 2022 van toepassing is, en
 - b. een bedrijf dat of een inrichting die in bedrijf wordt gesteld of wordt gebouwd op of na 1 juli 2022.
2. De artikelen 2.5, tweede lid, aanhef en onder b, en vijfde lid, en 2.5b zijn tot en met 30 juni 2023 niet van toepassing op een bedrijf of inrichting waarop op 30 juni 2022 hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing was.

Artikel III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2022.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

CONCEPT